

De redevoering van den minister van Binnenlandsche Zaken over de burgemeesters-benoemingen.

De kruistogt door den heer HOFFMAN ten gunste der niet herbenoemde burgemeesters ondernomen, heeft aan den minister van Binnenlandsche Zaken gelegenheid gegeven, eenige zeer behartigingswaardige punten in het licht te stellen, die, ook omdat zij den geest, waarin dit gouvernement werkzaam is, nader doen kennen, allezins opmerkzaamheid verdienen. Het eerste punt, dat door den minister werd vooropgezet, was: dat eene regering zich niet moet noch mag laten leiden door de consideratie, dat deze of gene persoon gaarne benoemd of herbenoemd zou zijn, of zelfs, dat andere personen gaarne zouden zien, dat dergelijke persoon benoemd of herbenoemd werd. Wij zullen hier de eigene woorden van den minister, zoo als wij ze in het *Bijblad* vinden, laten volgen:

»Eer ik kom tot de beantwoording van de zes vragen, meen ik eenige punten van algemeen belang met betrekking tot deze discussie te mogen voorstellen.

»Ik neem daartoe aanleiding uit hetgeen diezelfde geachte spreker heeft in het midden gebragt in de vorige vergadering, toen er besloten is tot het verlof geven om deze interpellatie aan het ministerie te rigten. Tot mijn leedwezen was ik toen reeds afwezig; ik voorzag dat voorstel toen niet meer; ik las in het *Bijblad tot de Nederlandsche Staats-Courant*, met welke gronden die geachte spreker heeft betoogd de noodzakelijkheid, dat de Kamer zoodanig verlof toestond als door hem werd gevraagd. Die geachte spreker heeft bij die gelegenheid gewaagd van ontevredenheid die zou zijn verwoekt; niet juist, en ik geloof dat daarvan ook geen blijk bestaat, door de benoeming van nieuwe, maar door de niet-herbenoeming van oude burgemeesters. Helaas, mijne heeren, een gouvernement is al te veel in de verplichting niet tevreden te stellen, en in zoover ontevredenheid te weeg te brengen. Het is het gouvernement, bij een streng pligtbesef, niet mogelijk allen te voldoen welke hun belang door het gouvernement wenschen behartigd te zien. Het wordt wel gezegd: daar is geen grooter geluk dan anderen gelukkig te maken, maar een gouvernement moet zich dat geluk in zeer vele gevallen ontzeggen. De vraag is niet, en kan voor het gouvernement niet zijn: moet men voldoen aan hetgeen verlangd wordt door diegenen die wenschen te worden geplaatst of te worden herbenoemd; maar wel: is het in het publiek belang dat die plaatsing, die herbenoeming geschiede? Ik betreur, mijne heeren, dat het gouvernement zoo dikwijls in dien zin gelegenheid moet geven tot ontevredenheid, tot ontevredenheid aan hen, die rekenen niet voldaan te zijn; tot ontevredenheid aan anderen, die hunne partij trekken. Ik betreur dit; maar hetgeen ik nog meer betreur, is de schijn van ontevredenheid, die hier en daar wordt te weeg gebragt zonder wettelijke grond. Ik heb menig bewijs, dat dergelijke valse schijn is voorgespiegeld op plaatsen, waar men zeer tevreden is. Ik behoef ook niet te betoogen, hoe gemakkelijk zoodanige voorspiegeling is, wanneer twee of drie personen, wellicht onderling verbonden, zich niet voldaan achten, wanneer die worden ondersteund door een aanzienlijk persoon in de gemeente; hoe gemakkelijk het is petitiën te laten tekenen die door wijkmeesters worden rondgebragt, petitiën waartegen het niet moeilijk zou zijn contra-petitiën te doen teekenen, indien men daarvoor dezelfde moeite wilde besteden.

»Petitiën: dit is een tweede punt; van petitiën is in de vorige vergadering, ook thans meermalen, sprake geweest. Het regt om verzoekschriften in te dienen aan de bevoegde magt, een algemeen natuurlijk regt van den Nederlander, verdient in hooge mate te worden geëerbiedigd. Maar volgt daaruit, mijne heeren, dat aan elke petitie gevolg kan of moet worden gegeven? Wie uwer zal dit verlangen? Het gevolg, dat aan eene petitie kan worden gegeven, hangt af van het vertrouwen dat zij verdient van den oorsprong waaruit zij is voortgekomen, en vooral van de gronden die zij bijbrengt. Een louter verlangen, dat misschien uit eene opgewondenheid is ontstaan, door kunstmiddelen voortgebragt, zoodanige petitie mag het gouvernement niet bewegen af te wijken van eene bepaling, waartoe niet dan na rijpe overweging is besloten.

»In onderscheidene gevallen zijn petitiën aan het gouvernement ingediend ten gunste van onwaardige burgemeesters; moest het gouvernement er gehoor aan geven?

Eene dergelijke vraag en eene dergelijke uiteenzetting zou in een ander land misschien zeer vreemd luiden, maar men is in Nederland, onder alle elkander opvolgende en vervangende regeringen steeds zoogewoon geweest, persoonlijke consideratiën boven algemeen belang te doen gelden, en zaken aan individuen ondergeschikt te zien maken; men is zoozeer aan den sleur gewend geraakt van aanspraak te doen gelden om benoemd te worden, en regt om herbenoemd te worden; men heeft zoozeer het kenmerk van publieke dienst op den achtergrond geschoven, om in het ambt — zoo al niet uitsluitend dan toch hoofdzakelijk — te zien, een middel ter voldoening en bevrediging van enkel particuliere behoeften en private belangen, dat het inderdaad gansch niet overbodig kan gerekend worden, dat thans de regering, om aan alle dergelijk misverstand en verkeerde opvatting een einde te maken, het publiek karakter der openbare betrekkingen helder doe uitkomen en krachtig aandringe. Zal ons constitutioneel bestaan eene waarheid wezen, zoo zal men zich ook in Nederland er aan moeten gewennen, theoretisch en praktisch te erkennen, dat de personen voor de ambten niet de ambten voor de personen zijn.

Duidelijk vooral toont de minister de ongerijmdheid van aanspraak of regt op herbenoeming aan, door te wijzen op de reden zelf die aanleiding gaf tot het wettelijk voorschrift, dat de burgemeesters na zes jaren aftreden. Treedt men slechts af om op nieuw benoemd te worden? dan ware het voorschrift ijdel en de aftreding inderdaad slechts eene noodeloze en nuttelooze tooneelvertooning.

»Ik kom, mijne heeren, in de derde plaats tot hetgeen ik mij veroorloof te noemen het regtpunt ten aanzien van het geschil, dat wij behandelen. De burgemeester treedt na zes jaren af. Waartoe die wetsbepaling? Ik noem het eene wetsbepaling, want zij heeft de kracht eener wet, schoon beschreven in een reglement. Ik vraag: waartoe die bepaling? Die bepaling sluit gewis niet uit, dat iemand, die aftreedt na zes jaren, niet op nieuw mag worden benoemd; maar zij sluit gewis nog veel minder in, dat iemand, die na zes jaren aftreedt, op nieuw zou moeten worden benoemd. Het beginsel van die bepaling is geregelde afwisseling. Die bepaling legt mijns inziens aan het Gouvernement op, om, wanneer die aftreding, die wettelijke aftreding, plaats heeft, een opzettelijk onderzoek ten aanzien der vervulling van elke opengevallen plaats in te stellen. Wanneer negen honderd of duizend burgemeesters te gelijk aftreden, dan is het Gouvernement in zijn regt, zoo het niemand van hen herbenoemt. De afgetreden staan met degenen, die niet burgemeesters waren, gelijk. De vraag is dan, bij elke vacature: wat is het belang van de gemeente? Is het in het belang der gemeente, dat de herbenoeming plaats vinde, of dat de personen worden afgewisseld? *Dat vernieuwing zeer dikwerf heilzaam is, ook waar de aftredende geen onwaardig burgemeester was, zal, geloof ik, door elk worden toegestemd.*

Hetgeen nu volgt is de beantwoording van eenen — vooral in eene vergadering als deze en van een lid als de heer HOFFMAN — allerzondelingsten eisch, namelijk: eene gespecificeerde opgaaft, eene volledige instructie, van hetgeen tegen de niet-herbenoemde burgemeesters is te berde gebragt, en of niet verscheidene dier niet-benoemden door de gouverneurs hunner provinciën ter herbenoeming zijn voorgedragen?

De minister antwoordt hierop:

»Ik zal in de vierde plaats zeggen, dat ik geloof niet te mogen treden in de beschouwing van eenig bijzonder geval. In dit opzigt ben ik van het ge-

voelen, dat de geachte spreker uit de residentie bij het begin van zijne rede heeft uitgedrukt. Ik zal nu op dit oogenblik niet onderzoeken of die geachte spreker aan dit gevoelen in den loop zijner rede is getrouw gebleven. Hoe dit zij, ik voor mij wil niet treden in de beschouwing van bijzondere gevallen, en ik meen het er voor te mogen houden, dat dit door u allen zal worden goedgevonden. In eenig bijzonder geval te treden, welk gevolg zou dit hebben? Hier treden in eenig bijzonder geval, het zou zijn, hier de zaak administratief instrueren; hier onderzoeken, waarom die man niet is herbenoemd, of waarom die ander is benoemd.

»Wierden die vragen onderzocht, dan zouden van de zijde van het gouvernement, om aan die vragen te kunnen voldoen, moeten medegedeeld worden de onderscheidene berichten, die in het belang van de gemeente over de personen en de omstandigheden waren ingewonnen; dan zou, na overlegging van die administrative bescheiden, de vraag ontstaan, of zij vertrouwen verdienen, of men wel juist gezien hebbe? De tegenspreker van het gouvernement zoude zijne bescheiden er tegenover stellen, en op grond er van beweren, dat het beter ware geweest den anderen persoon, den persoon zijner bijzondere keuze, te benoemen. Tot dergelijk onderzoek zou men vervallen, en ik vraag of dit in deze vergadering te huis behoort? Zoo het heden over de burgemeesters mag worden gevoerd, het zal morgen over alle andere ambtenaren kunnen worden uitgestrekt. Ik vraag of dergelijk administratief onderzoek, loopende over eene menigte persoonlijke bijzonderheden, hier overgebragt, zou leiden tot eene uitkomst, die aannemelijk, die helder, die bevredigend ware. Ik vraag dit, daarlatende nog of dit collegie hierdoor niet van het hooge standpunt eener Wetgevende Vergadering zou afwijken, tot het gebied van een collegie van bestuur.

»Ik zal dus niet treden in eenig bijzonder geval.

Niet slechts zou dergelijk onderzoek den kring der wetgevende medewerking te buiten gaan, maar daar er noch aanspraak noch regt bestaat om tot burgemeester benoemd of herbenoemd te worden, zou het onderzoek doelloos en op geenen redelijken grond rustende zijn. Het kon nooit de vraag zijn, of de niet-herbenoemde burgemeester *ongeschikt* was, maar alleen, of de nieuw benoemde burgemeester *geschikt* is.

Het vijfde punt van aanklagt — ongelijkheid van behandeling van gelijke gevallen op onderscheidene plaatsen en in onderscheidene provinciën — wordt, gelooven wij, zeer voldoende door den minister op de volgende wijze opgehelderd:

»In de vijfde plaats, — en dit is eene opmerking, die ik voorop stel, omdat zij meer dan eens in den loop dezer beraadslaging is voorgekomen, — men heeft gezegd, er schijnt te zijn ongelijkheid van behandeling van gelijke gevallen op onderscheidene plaatsen en in onderscheidene provinciën. Zoo er mogt zijn ongelijkheid van behandeling, dan verzoek ik te letten op de ongelijkheid van inlichting en oordeel, die, waar men met verschillende autoriteiten en personen te doen heeft, niet anders kan worden gewacht. De inzichten van den een zijn niet de inzichten van den ander. Het oordeel van den een verschilt van het oordeel van den ander. Mijn tegenspreker zou misschien noemen een bekwaam man, die mij voor die betrekking niet geschikt voorkwam; en zoo zal het niet kunnen missen, of inzonderheid daar, waar het aankomt op het maken van uitzonderingen, op het verleenen van dispensatiën (van dispensatiën die altoos op *bijzondere omstandigheden* gegrond zullen moeten zijn), dat, bij die verleening, het belang der gemeente door den een anders zal worden begrepen dan door den ander.

»Ik zal mij thans in de laatste plaats veroorloven, nog deze opmerking hierbij te voegen, dat namelijk verschil in de wijze van zien, verschil van oordeel over personen en omstandigheden, daarom nog niet in zich sluit, verschil van bedoeling en van beginselen. Men kan van beide zijden oven eerlijk zijn, dezelfde bedoeling hebben, hetzelfde beginsel aankleven, en evenwel eene zelfde zaak, waarover inlichtingen moeten worden verkregen, eene zelfde zaak waarvan de bijzonderheden moeten worden gekend, om ze te kunnen beoordeelen, anders opvatten en behandelen. Ik geloof, dat deze opmerking hier wel tot stade komt, niet om iemand een verwijt te doen, maar omdat men in het algemeen, bij verschil van inzien, zoo ligt meent te mogen opklommen tot bedoelingen, en zoo moeilijk schijnt te kunnen aannemen dat, wanneer een ander anders ziet en eenig geval anders behandelt, dit niet juist het gevolg is van eene andere drijfveer of grondstelling.

Het volgend gedeelte van de rede-

voering van den minister, waarin hij uit de Iste alinea van het 4de additionele artikel der grondwet: — »De heerlijke regten, betreffende voordragt of aanstelling van personen of openbare betrekkingen, zijn afgeschaft,» — verklaart, dat art. 3 van het reglement op het bestuur ten platten lande vervallen is, zullen wij, als te duidelijk om aan twijfel onderhevig te zijn, voorbijgaan.

Waarom echter werden er personen tot burgemeester benoemd, vreemd aan de gemeente, tot welker bestuur zij geroepen werden? waarom niet altijd de aan de gemeente meest aangename personen? Het antwoord is eenvoudig:

»De geachte spreker heeft de redenen gevraagd, waarom aan sommige gemeenten vreemde personen, dat wil zeggen, personen, die geene ingezetenen dier gemeenten zijn, zijn opgedrongen? *Opgedrongen* is het woord, dat de geachte spreker heeft gebruikt; maar het gouvernement heeft niet willen opdringen, het heeft, waar het niet-ingezetenen benoemde, gemeenten die benoemingen in het belang der gemeenten te doen. Het antwoord op die vraag is, meen ik, grootendeels reeds vervat in hetgeen ik de eer had in de vorige vergadering te zeggen. Ik heb toen de algemeene regels verklaard, die het gouvernement bij deze benoemingen tot maatstaf had aangenomen, en onder die regels genoemd het verlangen om daar, waar de belangen der plaatsen er niet mede in strijd waren, twee of drie kleine gemeenten onder één burgemeester te vereenigen. Dit is uitdrukkelijk toegelaten, en aan den Koning voorbehouden bij het reglement op het bestuur ten platten lande. Wanneer nu een burgemeester over meer dan ééne gemeente wordt aangesteld, is het natuurlijk, dat die burgemeester niet kan wezen ingezetenen van elke dier gemeenten. Andere belangen kunnen ook leiden, om een niet-ingezetenen tot burgemeester eener gemeente te benoemen, bij voorbeeld, wanneer, na vruchteloos bestede moeite, een ingezetenen, die volgens de berigten als bekwaam wordt beschouwd, niet te bewegen is de benoeming tot burgemeester aan te nemen, of wel wanneer er in eene gemeente geen ingezetenen te vinden is, die bekwaam wordt geacht. In een geval als het laatste zal, wanneer bijvoorbeeld een ervaren man uit de buurt, die de belangen van de geheele streek kent, tot burgemeester benoemd wordt, — voorzeker het best — zoo heeft het gouvernement gedacht — voor de belangen der gemeente gezorgd zijn. Het huishouden onzer gemeenten is doorgaans niet zóó individueel — en van daar de voorziening van het reglement, die ik zoo even aanhaalde — dat het onmogelijk zou zijn, zonder de belangen der gemeente te kronken, aan haar hoofd een niet-ingezetenen te plaatsen.

»De geachte spreker uit de residentie heeft ook op het belang gewezen, dat er aangename personen, aangenaam aan de gemeenten, aan haar hoofd worden geplaatst. Mijne heeren! ik moet erkennen, dat dit onderzoek, welke persoon aangenaam is en wie niet, uiterst moeilijk is. De aangename persoon is dikwijls de persoon die volgens de wet niet mag worden benoemd. De verklaring, dat een aantal ingezetenen een bepaald persoon tot burgemeester verlangen, zoodanige verklaring zelfs, ik betreur het te moeten zeggen, verdient, de wijze in acht genomen waarop dergelijke petitiën soms in de wereld komen, dikwijls zeer weinig vertrouwen. Nu kan zoodanig verzoekschrift inkomen vóór de benoeming, en dan zal de inhoud daarvan mede zijn een element van die administrative instructie, waartoe het gouvernement verplicht is. Maar het verzoekschrift komt ook wel eens in na de benoeming, en nu moeten de redenen, die daarin worden bijgebracht, zeer overwegend zijn, om terug te kunnen komen op eene benoeming, die men gemeend heeft wel te hebben overwogen, en in het belang der gemeente oordeelde. Ik wenschte dat aan dergelijke verzoekschriften meer waarde kon worden gehecht, dan de ondervinding bewijst. Ik heb verzoekschriften onder de oogen gehad, waarvan de naamteekeningen, zoo het mij voorkwam, alle geschreven waren met ééne en dezelfde hand. Over het algemeen is de geschiedenis veler verzoekschriften van dien aard, dat zij het vertrouwen op den inhoud ten eenen male vernietigt.»

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 25 april. Naar het thans schijnt, zal de bonds-commissie bezwaarlijk in haren te woordigen vorm in stand gehouden worden. Beijeren en nog andere Duitse Staten van den 2den rang, verlangen mede in dezelve vertegenwoordigd te zijn, en worden hierin door Oostenrijk ondersteund. In gevalle Pruisen weigeren mogt, hiertoe zijne toestemming te geven, dan zijn zij willens hunne gevolmagtigden terug te roepen. Alles duidt aan, dat de voormalige bondsdag, al ware het ook onder

eenen anderen naam, weldra weder hersteld zal worden.

— Ten gevolge van het besluit der volkskamer te Erfurt, waardoor met eene belangrijke meerderheid is besloten geworden, de zoogenaamde rijks-constitutie en *bloc* aan te nemen, ziet men hier de terugtrekking van Darmstadt, Oldenburg en nog andere kleinere Duitse staten, elk oogenblik te vermoeten. De gansche Erfurter komedie zal waarschijnlijk daarop uitloopen, dat Pruisen, na zijn grondgebied door de inlijving van eenige andere kleinere Duitse staten vermeerderd te hebben, eindelijk tot eene schikking met Oostenrijk zal komen, in den geest van de tractaten van 1815.

Frankfort, 26 april. Uit Olmutz wordt het gerucht gemeld, dat in het noorden van Moravie een groot Russisch-Oostenrijksch observatiekorps zal postvatten. Van een anderen kant verzekert men, dat het korps aan de Boheemsch-Saksische grenzen versterkt wordt.

— In Keurhessen, waar de regering thans op een zeer goeden voet met Oostenrijk en Rusland staat, loopt het gerucht, dat wanneer Pruisen zich niet spoedig met Oostenrijk verstaat, Rusland tusschen beide zal komen.

— Uit Koblenz wordt sints eenige dagen veel amunitie gebracht naar de vesting Rastatt.

Berlijn, 26 april. Uit Rusland luiden de berigten zeer oorlogzuchtig. Langs de Pruisische grenzen liggen 160,000 man troepen, waaronder ruim 50,000 man Baskirs, Circassiers, enz. De officieren zijn van meening, dat deze troepen-bijeenbrekking een oorlog ten doel heeft, vermits buitengewone maatregelen genomen zijn voor verpleging enz., hetgeen anders het geval niet is.

— In Halberstadt, nabij Maagdenburg, is de cholera uitgebroken en heeft reeds den eersten dag verscheidene slagtoffers ten grave gesleept.

Erfurt, 26 april. Het Volkshuis heeft heden de grondrechten herzien in den zin van de Pruisische. De uiterste rechterzijde wilde verder gaan, maar de ministers zelve hebben met de linkerzijde gestemd. Het schijnt, dat de Pruisische grondwet voor hen voldoende is.

— Morgen zal het Statenhuis een aanvang maken met de groote discussie over de aanneming en *bloc*.

— De commissie van het Statenhuis heeft gisteren het onderzoek van het wets-ontwerp betrekkelijk hoog- en lands-verraad ten einde gebracht. Von Duesberg was voorzitter bij deze commissie.

— De *Erf. Ztg.*, een half officieel orgaan, verklaart heden het uitbrengen der stemmen van de ministers in de zitting van zaterdag; zij zegt, dat hoewel dit stemmen voor de Duitse partij vijandig was, de ministers volstrekt niet gezind zijn met die partij te breken.

Augsburg, 24 april. Volgens eene telegraphische dépêche uit Weenen, gisteren avond te München ontvangen, zou Oostenrijk een congres van gevolmagtigden der Duitse staten voorstellen. Pruisen zou niet ongenegen zijn tot dit plan toe te treden.

ENGLAND.

Londen, 26 maart. Het gerucht, door de dagbladen medegedeeld, als zoude de admiraal Parker het bevel over het eskader der Middellandsche Zee eertlang nederleggen, wordt door de *Times* tegengesproken.

— De *United Service Gazette* wil weten, dat het Griekse geschil veroffend is en de Britsche vloot eerstdaags naar Malta zal terugkeeren.

BELGIE.

Brussel, 27 april. Het groote nieuws van den dag, te Parijs, is de vervanging van den heer *Fernand Foy*, door den heer *Leclerc*, als kandidaat der conservatieve partij, voor de verkiezing van 28 dezer. Schoon men gisteren avond er nog niet zeker van was dat de heer *Foy* afstand had gedaan en er tegenstrijdige geruchten in omloop waren, schijnt men daaraan echter niet te twijfelen; en in ieder geval zoude het grootste gedeelte der gematigde partij, dat zooveel sympathie aan den dag gelegd heeft voor de kandidatuur van den heer *Leclerc*, toch zijnen gang gaan. Hield de heer *Foy* dus vol zich kandidaat te stellen, dan zoude daaruit slechts verdeeldheid van stemmen ontstaan, waarbij deze kandidaat niets winnen en de socialistische kandidaat de zege zoude behalen. Zoo iets kan men van de *Union électorale* niet verwachten, van welke de heer *Foy* schijnt te willen, dat zij beslissen zal hoe in deze zaak te handelen.

De heer *Leclerc* kan dus beschouwd worden als de definitieve kandidaat van de partij der orde, en men heeft reden te verwachten dat hij al de stemmen der conservatieve kiezers op zich zal vereenigen. In dit opzigt zal zijne kandidatuur voor het oogenblik een goed resultaat hebben. Wij gelooven evenwel dat men het zich niet kan ontveinen, dat er naast dit gunstige resultaat, een ander aanwezig is, hetwelk geenszins zoo goed is. Dit, namelijk, dat hierin de kiem gelegen is van nieuwe verdeeldheden, van eene geheime verbittering bij eene fractie der meerderheid, en dat zich te avond of morgen de vruchten daarvan zullen vertoonen. Die bedoelde fractie was zeer gesteld op de kandidatuur van den heer *Foy*. Nu zij haar opgeeft, doet zij zich geweld aan, zij wijkt voor den aandrang eener andere, haar vijandige fractie, de legitimisten. Uit liefde tot de orde, uit vrees voor de anarchie, zal zij voor den heer *Leclerc* stemmen, maar zal zij dit

met zekeren weérzin doen, niet tegen den kandidaat, maar omdat zij met geweld daartoe genoodzaakt werd. Men kan dus voorzien dat deze kandidatuur, die op het oogenblik der verkiezingen, al de kracht der gematigde partij vereenigen zal, later de oorzaak zal zijn van nieuwe oneenigheid, behalve die welke reeds bestaat, hoe ook de stemming moge uitvallen. — Maar wellicht is het in dezen tijd verstandig, vóór alle dingen op het tegenwoordig oogenblik te denken, zonder zich te bekommeren over het volgende. De kandidatuur van den heer *Leclerc* is dus in zóó ver goed, dat zij eene reden is om niet te wanhopen aan eenen gunstigen uitslag tegen de vereenigde pogingen van alle kleuren der oppositie, die ook niet alle even ijverig zullen stemmen voor den heer *Eugène Sue*.

In de vergadering hebben, na de definitieve stemming over den onderstand aan de schouwburggen, nog eenige onstuimige debatten plaats gehad omtrent de kredieten bestemd voor de staatkundige veroordeelden en voor de pensioenen, toe te keunen aan de strijders van juli 1830 en februari 1848. De aanneming der *question préalable*, met de gewone meerderheid van twee derden der stemmen, ten opzichte van de voorstellen der Bergpartij, heeft aan de stormen een einde gemaakt.

Het *Bulletin de Paris* spreekt het nieuwe besluit, hetwelk men zeide dat door de commissie omtrent de wet op de maires genomen was, ten stelligste tegen. Het bevestigt dat de commissie volhardt in hare conclusie tot verwerping. De bladen die gisteren het tegenovergestelde bericht behelsden, zwijgen er heden over.

Het *Journal de Rome*, meldt het vertrek van een groot aantal prelaten en kerkelijke dignitarissen, die den H. Vader te moeten gaan. Des avonds van den 5den zijn te Rome aangekomen, de kardinaal *Lambruschini*, monsignor *Orioli* enz. De *Gazette de Bologne* meent te kunnen verzekeren dat de groote meerderheid der Romeinsche bevolking de terugkomst van den Paus waardiglijk zal vieren.

Den 10den zoude te Florence eindelijk het huwelijk worden voltrokken tusschen den graaf *Trapani* met de aartshertogin *Isabella*. Graaf *Giulay* was den 8sten te Livorno aangekomen.

In de kamers te Turijn is niets belangrijks voorgevallen. De discussie over de afschaffing der differentieële regten waren den 11den gesloten. De minister van Binnenlandsche Zaken had een wetsontwerp aangeboden betreffende het verleen van onderstand aan vreemdelingen.

De *Concordia* en de *Opinione* van Turijn behelzen eene gewichtige tijding: de Pauselijke nuntius bij het hof van Sardinië zoude zijne passen gevraagd en bekomen hebben, ten gevolge der aanneming van de wet *Siccardi*. Dit bericht vereischt bevestiging.

De *Corriere Mercantile* meldt dat Mgr. *Gazola*, wien het gelukt is uit de gevangenis te Rome te ontsnappen, zich sedert den 9den april te Genua bevindt.

FRANKRIJK.

Parijs, 26 april. Gisteren verhaalde men in een der politieke salons, dat een generaal, lid der Wetgevende Vergadering, een voorstel zoude aanbieden, strekkende om de zetel der regering naar Tours over te brengen. Deze geachte vertegenwoordiger houdt zich op dit oogenblik bezig met het in orde brengen der gemotiveerde overwegingen die bij zijn voorstel gevoegd zullen worden. Vele van zijne ambtgenooten houden een dergelijk voorstel voor ontijdig; zij beschouwen het als een fakkel van tweedragt op dit oogenblik.

Anderen zijn daarentegen van oordeel, dat het van belang geacht kan worden daarmede voor den dag te komen, om de polemiek der dagbladen daarover uitlokken, de quaestie toelichten en nategaan, welken invloed zij zal uitoefenen op de openbare meening. Hoe het zij, het voorstel zal zeer spoedig op het bureau van den president worden nedergelegd.

— Men zegt dat de President der Fransche Republiek en de Koningin *Dona Maria da Gloria* van Portugal, door de Koningin van Spanje zijn aangewezen, als doopgetuigen voor den aanstaanden Prins van *Asturie*.

— De Spaansche regering heeft eene commissie benoemd, belast om, naar aanleiding der officieele documenten uit de archieven van het geheele Koninkrijk, eene volledige wederlegging te schrijven van het verhaal van den slag van Baylen, door den heer *Thiers* in zijne *Histoire du Consulat et de l'Empire* opgeteekend. De voornaamste leden dier commissie zijn: Don *Mmanuel Quintana*, de generaal *Blaser*, Don *Jose Joaquín de Mora* en de Hertog van *Baylen*.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 27 april. Men verneemt, dat in deze week nog de wet omtrent de enquête bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal inkomen. De antwoorden der regering op het verslag nopens de scheepvaartwetten worden na verloop van 10 of 12 dagen bij de Kamer te gemoet gezien.

— In de *Staats-Courant* van heden wordt medegedeeld het navolgende omtrent de opbrengst der middelen in de eerste drie maanden van 1850, tegenover de opbrengst van de eerste drie maanden van 1849, als: directe belastingen, in 1850 / 3,891,974.36½,

in 1849 f 4,297,476.39, minder in 1850 dan in 1849 f 4,05,502.02½, de mindere opbrengst over 1850 vloeit gedeeltelijk daaruit voort, dat over 1849 de kwade posten in de begroting van uitgaven waren gebragt, terwijl die over 1850 van de opbrengst worden afgetrokken, en is gedeeltelijk daaraan toe te schrijven, dat de wet op de middelen voor 1850 eerst in de laatste dagen van 1849 bij de Kamers aangenomen zijnde, de kohieren op de grondbelasting van 1850 niet overal even tijdig ter invordering zijn afgegeven kunnen worden; in- en uitgaande regten, scheepvaartregten, vuur-, ton- en bakengeld, in 1850 f 941,065.39, in 1849 f 1,005,283.80, minder in 1850 dan in 1849 f 64,218.41; accijnsen, in 1850 f 4,890,031.74, in 1849 f 4,889,969.16, meerder in 1850 dan in 1849 f 62.58; registratie-, zegel-, successie-regten, enz., in 1850 f 1,886,842.30, in 1849 f 1,927,918.78, minder in 1850 dan in 1849 f 41,076.48; regt van waarborg op de gouden en zilveren werken in 1850 f 32,460.79, in 1849 f 29,607.76, meerder in 1850 dan in 1849 f 2,853.03; postorijen, in 1850 f 321,959.04½, in 1849 f 331,560.56½, minder in 1850 dan in 1849 f 9,601.52; loterij in 1850 f 355.50, in 1849 f 489.50, minder in 1850 dan in 1849 f 134. Totaal in 1850 f 11,964,689.13, in 1849 f 12,482,305.95½, minder in 1850 dan in 1849 f 517,616.82½.

's Gravenhage, 16 april. Bij besluit van 14 april jl., no. 55, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1o. tot burgemeester der stad Harderwijk, in plaats van wijlen *Mr. W. A. de Meester*, te benoemen *H. F. van Meurs* Nz., lid van den raad aldaar;

2o. aan den baron *C. J. van Dalem van Driesberg*, op zijn verzoek eervol ontslag te verleenen als secretaris der gemeente Putten, en in zijne plaats als zoodanig te benoemen *H. Verwoert*, burgemeester aldaar;

3o. aan *G. Kets*, op zijn verzoek eervol ontslag te verleenen als secretaris der gemeente Rozendaal.

's Gravenhage, 17 april. Heden worden van regeringswege verzonden, om aan de belanghebbende Kamers van Koophandel en Fabrieken te worden medegedeeld.

1o. eene opgaaf aan het Engelsche parlement gedaan nopens den handel tusschen Groot-Brittannië en deszelfs koloniën, enz.;

2o. eene lijst bevattende het getal zeil- en stoomschepen; die in elke haven van dat rijk zijn ingeschreven. (St.-Ct.)

Door den minister van Oorlog is, krachtens art. 9 van Zijner Majesteits besluit van den 10den dezer, no. 57, tot amanuensis bij het comité van defensie benoemd de kapitein *J. H. W. Le Clercq*, van den generalen staf.

Volgens aankondiging van het collegie van raden en generaal-meesteren der munt, zijn in het jaar 1849 aan 's rijks munt vervaardigd: a. voor rekening van het rijk: 43,034 rijksdaalders, 11,630,743 25-centstukken en 7,309,285 10-centstukken; b. voor rekening van bijzondere personen, 1,980,564 rijksd., 2,387,981 guld., 14,363 gouden dukaten. In zilver is dus geslagen voor een gezamenlijk bedrag van f 11,085,590.25.

's Hertogenbosch, 15 april. Uit de provinciale begroting van Noord-Brabant over 1850 blijkt, dat de provinciale opcenten van 's rijks belastingen in dit gewest opleveren een jaarlijksche som van f 113,365.70. De onderscheidene tolverpachtingen leveren dit dienstjaar niet meer dan f 15,470.00 op, terwijl het onderhoud der wegen f 24,950.00 kost; diensvolgens hebben de wegen dit jaar weder f 9480.00 meer noodig voor onderhoud dan zij renderen.

Het geheele budget bedraagt aan inkomsten f 189,379.71½ aan uitgaven f 179,897.00 en mitsdien een batig saldo van f 9,482.71½.

In het gehucht Maren onder de gemeente Alem is een man door een aanval der vallende ziekte in het water gevallen en verdrinken.

Gisteren avond werd alhier gevankelijk binnengebragt de weduenaar *Hendrik Scheffers* uit de gemeente Liempde, verdacht van een vierjarig kind, dat bij hem in den kost besteed was, door gebrek aan voedsel te hebben laten omkomen.

De heer officier van Justitie, vergezeld van den heer regter-commissaris en den heer griffier, uit 's Hertogenbosch, hebben zich onmiddellijk naar de plaats des voorvals begeven, en in loco eene lijk-schouwing doen bewerkstelligen.

Met belangstelling ziet men den afloop dezer procedure te gemoet, wijl er gegrond vermoeden bestaat dat er gruwelen hierdoor zullen aan den dag komen, die de gepleegde misdaad zeer verzwaren, en waarover wij tot nog toe de stilzwijgendheid zullen bewaren.

Waardeburch, 16 april. Laatsteleden zaterdag was de persoon van B. v. H. arbeider alhier, oud 78 jaren, gedurende den voor middag onophoudelijk werkzaam geweest in zijnen nabij zijn huisje gelegen tuin: gezond en wel dronk hij met zijne mede bejaarde huisvrouw koffij, en begaf zich weder met frisschen moed aan zijn werk, totdat hij eindelijk ruim ten twaaf ure door zijne vrouw geroepen werd, om het middagmaal te gebruiken, bestaande dien dag in gekregen zuurkool met aardappelen. Eenige oogenblikken na het gebruik begint de man over hevige buikpijnen te klagen, hetgeen door braking en buikloop werd opgevolgd; hetzelfde heeft met de vrouw plaats, zoodat de bureu ter assistentie werden opgeroepen, en omstreeks drie ure in den namiddag, om den alhier gevestigden geneesheer ge-

zonden werd, die echter door zijne uitgebreide praktijk in de omliggende dorpen, niet te huis was en niet voor des avonds ten negen ure zich naar de geroepen plaats kon begeven. Aldaar komende vond hij de vrouw hersteld, doch de man reeds stervende, die dan ook omstreeks 11 ure in den avond is overleden.

Dit gaf aanleiding, dat er vermoeden van vergiftiging bestond, waarom aan de justitie te Tiel van het voorgevallene werd kennis gegeven, ten gevolge waarvan zich op gisteren in de gemeente vervoegden, de heeren officier van justitie, regter van instructie en commies-griffier bij de arrondissements regtbank te Tiel, ten einde op de plaats zelve onderzoek te doen en aan de heeren *W. C. van de Werk*, med. doct. te Zalt-Bommel, en *H. Smellen*, genees-, heel- en vroedmeester alhier, de lijk-schouwing op te dragen. Het onderzoek heeft echter geen bepaalden uitslag opgeleverd, terwijl het rapport der geneesheeren nog onbekend is. De ingewanden des overledenen zijn door de justitie in een kistje verzegeld, om aan een scheikundig onderzoek te worden onderworpen; te bejammeren is het, dat alle uitbraakselen en ook het overgeschoten eten, waren weggeruimd, zoodat daarop geen onderzoek is kunnen worden ingesteld. (N. R. C.)

Arnhem, 18 april. Het Koninklijk besluit tot vorming en samenstelling van het comité van defensie, waarvan wij eergisteren melding maakten, luidt als volgt:

Op het rapport van Onzen minister van Oorlog van den 25sten dezer, litt. P 3, wegens het nut dat voor de militaire dienst in het algemeen en 's rijks verdediging in het bijzonder kan gelegen zijn in de vorming en samenstelling van een comité van defensie, en zulks als inrigting van blijvenden aard, hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Goed te keuren, dat, onder het toezigt van Onzen minister van Oorlog, eene inrigting worde gevormd, welke de benaming zal aannemen van *comité van defensie*.

Art. 2. Gezegd comité zal Onzen minister van Oorlog van advies dienen, omtrent alle zaken 's rijks verdediging betreffende, of daarmede in verband staande, welke hij daaraan ter overweging zal onderwerpen.

Art. 3. De leden van het comité worden in gewone en buitengewone onderscheiden. Hun getal is onbepaald.

Art. 4. De gewone leden zijn de zoodanige, die doorgaans in het comité zitting hebben. Onder hen behooren steeds vertegenwoordigers te zijn van:

den generalen staf,
de infanterie,
de cavalerie,
de artillerie,
de genie,

Art. 5. De buitengewone leden vertegenwoordigen: de militaire administratie, de geneeskundige dienst,

en maken een deel uit van het comité, zoodra hunne medewerking in het belang der te behandelen zaken vereischt wordt.

Art. 6. De gewone en buitengewone leden worden door Ons, op voordragt van Onzen minister van Oorlog, benoemd.

Die benoeming geschiedt voor den tijd van drie jaren.

Na verloop van dien tijd treedt een derde gedeelte der leden af, en wordt door andere leden vervangen.

Art. 7. Behalve de gewone en buitengewone leden, kunnen deskundige personen tijdelijk in het comité zitting nemen, voor het geval, dat hunne speciale kennis in het een of ander vak, aan het algemeen belang dienstbaar zou kunnen zijn. Zij worden daartoe, alsdan, door Onzen minister van Oorlog, of, voor zooverre andere departementen van algemeen bestuur bij het onderwerp betrokken zijn, door de hoofden dier departementen benoemd onder hetwelk zij behooren, en zulks in het laatste geval op aanvraag van den minister van Oorlog.

Art. 8. Door het comité wordt een Reglement van Orde opgemaakt, hetwelk aan de goedkeuring van Onzen minister van Oorlog wordt onderworpen.

Art. 9. Aan het comité wordt door Onzen minister van Oorlog een officier als amanuensis toegevoegd. Zijn gevoelen wordt gevraagd, doch hij stemt niet mede.

Art. 10. Onze minister van Oorlog kan de vergadering van het comité, zoo hij verkiest, of zoo hij dit voor de kennis der zaak, welke behandeld wordt, nuttig oordeelt, bijwonen. In dat geval presideert hij van regtswege.

Art. 11. Het comité, inlichtingen, van welken aard ook, in het belang der aan hetzelfde opgedragen taak behoevende, geeft daarvan onmiddellijk kennis aan Onzen minister van Oorlog, die alsdan het verkrijgen van die inlichtingen door alle middelen onder zijn bereik zal bevorderen.

Art. 12. Wanneer het comité een nader en bepaald onderzoek bij de corpsen, bij een wapen, of in loco mogt wenschelijk achten, zullen daarvoor door onzen minister van Oorlog speciale comité's worden te zamengeroepen, op zoodanige wijze te zamen gesteld, als aan hem in het belang der zaak meest geraden en nuttig zal voorkomen.

Art. 13. De rapporten door die speciale comité's op te maken worden aan onzen minister van Oorlog

ingezonden en door hem aan het comité van defensie medegedeeld.

Art. 14. Het comité van defensie vergadert te 's Gravenhage. De speciale comité's daar en overal elders, waar het nuttig wordt geacht die te zamen te roepen, en alwaar zulks minst kostbaar kan geschieden. Hun bestaan is slechts tijdelijk.

Art. 15. Noeh het lidmaatschap van het comité van defensie, noch dat der speciale comité's, zal op eenige verhooging van tractement of op eenige bijzondere toelage uit 's rijks schatkist aanspraak geven. Reis- en verblijf-kosten alleen worden volgens de bestaande tarieven genoten; voor het geval dat werkelijk eene verplaatsing in het belang van de dienst noodzakelijk is geweest.

Art. 16. In verband tot vorenstaande bepaling zal in het belang van 's rijks schatkist, telkens bij de benoeming tot leden van het comité van defensie, aan de Algemeene Rekenkamer opgave worden gedaan van het verblijf dat zij geacht worden te 's Gravenhage te hebben of te moeten houden.

Art. 17. Wij behouden ons voor, om in deze bepalingen zoodanige wijzigingen te brengen of zoodanige bijvoegingen te maken, als de ervaring aan de hand zullen geven.

Onze minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit waarvan afschrift zal worden gezonden aan de hoofden der departementen van algemeen bestuur, aan den Raad van State, mitsgaders aan de Algemeene Rekenkamer, en hetwelk in de *Staats-Courant* zal worden geplaatst.

Arnhem, 19 april. Uit het vroeger opgemaakte twaalfal predikanten ter vervulling der vacature te ontstaan door het vertrek van ds. *Bennink Jansonus*, naar 's Gravenhage, is gisteren avond door den grooten kerkenraad alhier opgemaakt het navolgende zetal als:

ds. *Hugenholtz*, te Geervliet, ds. *Hazebroek*, te Middelburg, ds. *Schouw Zandvoort*, theol. doct. te Hattum, ds. *Voorhoeven* te Leerdam, ds. *van den Ham*, theol. doct. te Harderwijk, *Verhoeff*, te Sluis.

Met genoegen verneemt men dat de Liedertafel *Euterpe* zich beijvert, om het concert door haar op woensdag den 24sten dezer te geven, ten voordeele van de ongelukkige slagtoffers van den brand te Lunteren, allen luister bij te zetten. Uit het programma daarvoor vastgesteld zagen wij dat, behalve een paar solo's voor zang, enz. ook de verdienstelijke directeur het concert door zijn voortreffelijk violspel zal opluisteren. — Het is te hopen dat eene algemeene deelneming en daardoor eene ruime opbrengst, de menschli vende poging der liedertafel beloone en het lot der ongelukkigen van Lunteren enigzins lenige.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van dinsdag, 16 april.

De beraadslaging over het ontwerp tot overbrenging van fondsen voor het herstel van het muntwezen is bepaald op den 18den dezer.

Tot voorzitter der commissie voor de verzoekschriften is gekozen de heer *van Eck*.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslaging over het wets-ontwerp op het toezigt en de zorg over de zaken der munt.

De minister van Finantiën licht de in de voordragt gebragte wijzigingen toe: zij strekken alleen tot verduidelijking; volgens de tegenwoordige redactie wordt de regter in zijne beslissing in zake van munt-schennis enz., niet gebonden door de uitspraak van het muntcollegie. Z. Exc. verlangt de invoering der wet met 1 januari e. k. en niet met 1 juli e. k., daar de postwet hem veel werk zal geven.

De heer *Wintgens* meent dat door de wijzigingen een ander stelsel in de wet gebragt is en zal nu voor dezelve stemmen.

De heer *Donker Curtius* vindt het in de voordragt aangenomen stelsel onaannemelijk en voorziet daarvan vele moeilijkheden; zij zou van het oordeel van afzetbare ambtenaren de uitspraak over eer, vermogen en vrijheid der ingezetenen afhankelijk maken.

De heer *van der Linden* meent, dat de regter, even als in alles, ook in zaken van essai en alloo moet vrij blijven om zich te doen voorlichten door een deskundige te zijner keuze.

De heer *van Dam* acht het verkeerd dat afzetbare ambtenaren van den fiscus als deskundigen rapporten zouden uitbrengen in zaken den fiscus betreffende.

De heer *van Hasselt* is het met den heer *Donker Curtius* eens.

De heer *Fokker* wilde, dat de rapporten van het muntcollegie in civile zaken zouden gelden als berichten van deskundigen en in strafzaken als schriftelijke bescheiden.

De minister van Finantiën beantwoordt in het breede de geopperde bedenkingen. Volgens hem is men thans eenigermate teruggebragt tot de behandeling der algemeene strekking van het ontwerp. In de eerste plaats beweert hij, dat het hier niet geldt het regt doen door afzetbare ambtenaren, maar alleen hunne uitspraak over technische vraagpunten. Verder wijst Z. Exc. op België, waar eerst een afzetbaar collegie voor de munt is ingevoerd, uit drie leden bestaande, welk collegie in 1848, op grond van bezuiniging, is vervangen door één afzetbaren commissaris, zonder dat hierin eenig bezwaar is ge-

vonden. Daarenboven blijkt het geenszins, dat raden en generaalmeeesters der munt thans onafzetbaar zijn. In de tweede plaats betoogt de minister, dat het munt-collegie geen regt zal spreken, maar slechts uitspraak doen over zuiver feitelijke questien. Het is noodig, dat de uitspraak aan één collegie worde opgedragen. In een land van handel is het voorts zeer wenschelijk, dat er eenheid van beslissing besta, in zaken van goud en zilver en dat niet in Amsterdam anders beslist worde, dan in Rotterdam of elders. In zaken van gehalte is vooral die eenheid van beslissing van het grootste belang. De minister spreekt wijders tegen, dat bij de tegenwoordige wetsvoordragt iets nieuws worden ingevoerd. De beslissing, of zekere specien valsch waren, of niet, gealtreerd of niet, was altijd aan het munt-collegie opgedragen en wordt zulks weder bij het thans in behandeling zijnde ontwerp.

De bedenking, dat de regter niet in staat zou zijn iemand van het vervaardigen van valsche munt beschuldigd, te veroordeelen, spreekt Z. Exc. bepaald tegen. Zoodra het blijkt, dat het geldstuk inderdaad valsch is, zal uit andere bewijsmiddelen moeten blijken, of de beschuldigde werkelijk de vervaardiger van hetzelfde is.

Nadat nog de HH. Donker en Fokker het woord gevoerd hadden, is art. 11 en daarmede het gevoelen der regering betrokkelijk de uitspraken van het munt-collegie, aangenomen met 32 tegen 17 stemmen. Vervolgens is art. 14 na eene korte discussie, verworpen met 46 tegen 3 stemmen, tengevolge der aanmerkingen van den heer Godefroi.

Dit artikel bepaalde, dat wanneer eene uitspraak van het munt-collegie gevorderd wordt in eene strafzaak, altijd eene voorloopige instructie moet worden gehouden.

Ten slotte is het geheele ontwerp aangenomen met 33 tegen 16 stemmen. Tegen de heeren: v. Naamen, v. Heemstra, Groen v. Prinsterer, v. Heiden Reijnders, de Moraas, Schooneveld, v. Doorn, Bonker Curtius, v. Dam v. Isselt, v. Randwijck, Verwey Mejan, v. Hasselt, Sloet tot Oldhuis, Schellinga Winterberg, v. d. Linden en v. Heloma.

De zitting van donderdag is het ontwerp van wet, tot overbrenging van gelden tot het Nederlandsche muntwezen, met algemeene stemmen aangenomen. — Het ontwerp tot regeling van het regt van enquête, is ingekomen.)

Mengelwerk.

Varia.

's Gravenhage, 13 april.

ZWITSERLAND EN ZIJN INVLOED IN EUROPA.

De ervaring der laatste jaren heeft getoond, dat voor een juist begrip der politieke oorzaken, die zulke verbazende gevolgen hadden in de voornaamste staten van Midden-Europa, eene naauwkeurige waarneming van den gang der gebeurtenissen in de Zwitsersche kantons noodzakelijk is. De geographische ligging van Zwitserland stelt het in regstreekse aanraking met de grenzen van Oost-Frankrijk, Zuid-Duitschland en Noord-Italië, de woeligste gedeelten dier landen. Er heeft in Zwitserland eene aanhoudende doortogt plaats van eene menigte werklieden uit de naburige staten, doch meer bijzonder uit Duitschland, en jaren lang reeds zijn de revolutionaire vereenigingen of geheime genootschappen der Duitsehe communisten met zoo veel behendigheid in Zwitserland gevormd geworden, dat de reizende arbeider, bij zijnen doortogt door dat land, bezwaarlijk falen kon zijne graden te nemen in die scholen van godsverloochening, socialismus en zedeloosheid, en bij zijnen terugkeer naar het vaderland hare heillooze lessen mede te brengen. De politieke vrijheid der Zwitsers, de zwakheid der bonds-regering, en sedert 1845, het overwigt der radicale partij, dit alles heeft bijdragen tot de kweeking dier vernielende beginsels, en tot het gedoogen, zoo al niet tot het bevorderen van eene soort van onderhandsche volks-beroering die, buiten kijf, gebleken is, zeer gevaarlijk te zijn voor den vrede en de veiligheid der naburige staten.

De zege der radicale partij, door kracht van wapenen, in 1847, over de beginsels van kantonale onafhankelijkheid en godsdienstige vrijheid, was het voorspel van veel uitgestrekter en geduchter operatiën tegen de bestaande constitutie van Europa; en er is in den laatsten tijd veel aan het licht gekomen betrekkelijk den invloed, dien mannen als WEIDING, MARR en anderen — de min bekende doch vermogende hoofden der Duitsehe communisten — in Zwitserland uitoefenen op de klassen, aan welke zij hunne verdelende leer predikten. Doch niettegenstaande de overwinning, welke de uitspattingen en de heerschappij van de partij aan de verschillende Zwitsersche kantons hebben berokkend, hebben wij steeds gemeend, dat de reeds tusschenkomst zeer onwenschelijk zijn zou, vermits wij niet konden vergeten, dat in Zwitserland het raderwerk van vrije instellingen geene nieuwe uitvinding of modern gewas is; dat de leerstellingen, welke het Zwitsersche volk zoo erg

misleidden, van vreemden oorsprong waren, en er eventueel verdwijnen zouden. Deze beschouwingen waren nooit van meer onmiddellijk belang dan thans, want het is slechts zeer onlangs, dat het verstandig gedrag der Fransche regering en van het bondsgezag eene bedreiging van tusschenkomst afweerde; en nog korter geleden werd er door de bevolking van het magtige kanton Bern eene demonstratie ten behoeve van conservatieve beginsels gemaakt. Den 25sten maart werd er te Munzingen, niet ver van de hoofstad des Bondsgenootschaps eene groote vergadering der kiezers van Bern gehouden. In spijt van de verlangde gestrengheid des seizoen, welke in dat bergachtig land het verkeer nog bemoeijelijkte, kwamen er niet minder dan 18,000 man te dier plaatse bijeen. Elke partij vormde eene eigene vergadering in een nagelegen weiland; de Behouders, ten getale van 12,000, in het veld van den Leeuw; de Radicelen, ten getale van omstreeks 6000, in het veld van den Beer. Eene zwakke heining scheidde hen, en de tribunes der twee groote nationale partijen waren tegenover elkander opgericht. Van de ruggen van het Jura-gebergte tot de valleijen van het Berner Oberland, hadden die kolommen van ongewapende burgers standvastig hunnen togt voortgezet, om te gaan getuigen van hunne gehechtheid aan die beginsels van regering, waarvan zij het behoud der orde in hunne maatschappij en der onafhankelijkheid van hun land verwachtten. De sneeuw die in menigte gevallen was, hield op, toen zij de plaats hunner bijeenkomst bereikten. Er werd eene committé benoemd onder de leiding van Landammann BLASCH, die thans het hoofd der Berner Conservativen is; en, voor het eerst sinds de omstooting der patrietische regering van Bern, in 1831, kwamen de hoofden dier partij en de voornaamste leden der oude Bernsche geslachten op, om hunne openbare ondersteuning te geven aan de gematigde hoofden der volkspartij, hunne voormalige vijanden. Deze verzoening werd niet alleen te dier plaatse, maar door geheel Zwitserland met de levendigste geestdrift begroet, en de verhandelingen van den dag laten geen twijfel over, of de verkiezingen, die in de maand mei plaats grijpen moeten, zullen, in Bern, de hoofden der gematigde partij weder aan het bewind brengen. Doch Zwitserland is en zal vermoedelijk blijven de meest republikeinsche en meest democratische van al de Europeesche staten, en bijaldien de moderne democratie ergens in Europa een geregeld en rustig bestuur kan daarstellen, zoo is het in de Zwitsersche kantons, alwaar de proef onder de gunstigste omstandigheden wordt genomen. Het moet derhalve wel verstaan worden, dat de benaming van »conservatief" of »anti-revolutionair" in Zwitserland toegepast, geene beperking van de politieke regten des volks, noch bemoeijelijking zijner bestaande instellingen beteekent. Hetgeen door het behoudend gedeelte der vergadering van Munzingen bijzonderlijk werd erkend, was de noodzakelijkheid om mannen aan het bewind te brengen, willens en geschikt om orde te herstellen en een einde te maken aan de financiële misbruiken der radicale partij; maar vooral om Zwitserland te behoeden voor de inbreuken der vernielendste leerstellingen en der vermetelste agenden van vreemde revolutiën en om te beletten dat deszelfs eigen neutraliteit door die vreemdelingen misbruikt worde en tot een algemeen gevaar, en tot algemeene aanstoot strekke. De eerste pligt en het waar belang van een verlicht Zwitsersch bestuur is dus een einde te maken aan deze buitenlandse intrigues, die Zwitsersche vrede storen en zijne nationale politiek verwringen.

Ingezonden Stukken.

Posterijen.

Met de invoering der wet gaat eene uitbreiding van het postwezen gepaard. Om deze uitbreiding zoo min mogelijk kostbaar te maken, en niet dan in de hoogste noodzakelijkheid tot vermeerdering van personeel te besluiten, wordt in bedenking gegeven, in dezen partij te trekken van de in de meeste kleine plaatsen bestaande rijks-ambtenaren. Waar is de ontvanger in eene kleinere plaats, die zoo veel werk heeft, dat hij het onbeduidende van een postkantoor daaraan niet verbinden kan? Het antwoord te vragen aan elk die bekend is met het doen en laten der rijks-ontvangers.

Inspectiën van grooten omvang bepalen zich bij het oppervlakkige en laten den grond der zaak, het belangrijkste, onaangeroerd. De ondervinding van alle tijden heeft dit geleerd. Het kan zoo vreemd niet klinken, dat men voorstelt, het toezigt der posterijen over te brengen op hoofd-ambtenaren der rijks-belastingen, die, door hunne werkzaamheden in loco geroepen, beter een dagelijksch en grondig toezigt kunnen houden, dan dat, hetwelk van verre komen moet.

Het zal onnoodig zijn te wijzen op de bezuiniging uit dergelijke maatregelen voortvloeiende.

Overtuigd dat de redactie der *Arnhemse Courant*, in de strekking dezer regelen een goed doel

erkennende, derzelve plaatsing niet weigeren zal, beveelt zich daarvoor aan.

Een voorstander van bezuiniging.

A. . . , den 15den april 1850.

Weldadigheid.

Ofschoon de ongelukkigen bij den brand te Lunteren, dankbaar zijn voor hetgeen voor hen wordt afgezonderd, zoo gevoelt de commissie zich nothans verplicht hunnen nood ten dringste aan de algemeene liefdadigheid te blijven aanbevelen, want zeer veel is er noodig, wil men de armoede eenigzints lenigen. Zij neemt de vrijheid mede te deelen, dat, naar eene zoo veel mogelijk naauwkeurige opneming, de totale schade bedraagt circa. f 40,660. Hiervan is tegen brandschade verzekerd, » 19,210.

Blijft niet verzekerd . . . . . f 21,450
Waarvan door gegoeden kan worden geleden » 11,200

Blijft voor geheel behoefstigen de som van. . . f 10,250
Onder welke som niet is begrepen f 800 voor de diaconie, ofschoon ook die onbemiddeld is.

De commissie vertrouwt dat deze cijfers genoegzaam en meer dan woorden, haren aandrang om giften zal regtvaardigen. Zij smeekt daarom, weldadige landgenooten! geeft elk wat, om zodoende vele menschen aan de armenkas te ontrukken, en in staat te stellen weder een eigen stuk brood te kunnen eten.

De commissie:

H. T. PRINS, *burgemeester van Ede, te Bennekom.*
A. VAN DAALEN, *lid der Prov. St., te Bennekom.*
J. G. VAN DEN STEEN, *predikant.*
MOREL VAN DEN HAM, *notaris.*
E. F. ROELOFFSEN, *gem. ontv.*

Met het ontvangen van giften belasten zich ook gaarne de heeren: J. STROEVE, BOEK, PRINS en DE DOMPIERRE DE CHAUFEPIN; predik. en J. STROEVE BE., makelaar te Amsterdam; mr. C. A. NAIAC, te Barneveld; J. ROOSEBOOM, op den huize Kernheim bij Ede; VAN DEN HAM, emer. pred. te Rotterdam; VAN OMMEREN, not. te Utrecht; J. H. OOSTERDIJK, emer. pred. en W. F. H. BARON VAN WASSENAAR TOT CATWIJCK, te Arnhem; J. KLIPPING, pred. te Haarlem; J. TIGLER, pred. te Leiden; VAN HAREN-CARSPER, pred. te Leeuwarden; VAN CRISTHUYSEN, pred. te Zutphen; benevens de uitgevers van het *Handelsblad*, de *Haarlemmer*, *Arnhemse*, *Nijmeegsche*, *Rotterdamsche* en *Zutphensche Couranten*.

Voor de ongelukkigen door den brand te Lunteren is ontvangen.

Bij den heer J. STROEVE, Bz. te Amsterdam, van H. B. f 1; N. N. f 10; N. N. f 10; J. V. f 1; J. J. B. f 10; A. en B. R. f 10; M. l coup. no. 3701 f 14.85; van een gewezen kweekeling van wijlen mej. A. M. MOESS op den huize Kernheim, bij Ede, als blijk van erkentelijkheid voor het goede in die gemeente genoten en ter aansporing voor andere Kernheimsche broeders of zusters om elk naar hun vermogen te geven f 10; M. D. A. f 5; S. S. f 20; J. W. K. f 10.

Bij dom. STROEVE, te Amsterdam, van La. K. f 2.50; H. f 5; A. Z. een goudstuk f 5; N. een id. f 10; W. een bankbiljet no. 600. f 40; H. J. M. G. l coup. no. 2445 f 1.98; N. N. l coup. no. 6622 f 20; W. H. l coup. f 12.37½.

Bij den heer J. ROOSEBOOM, te Ede, van mevr. K. f 10; P. F. f 100; O. f 100; N. N. f 20; uit 's Hage f 100; N. N. f 20; L. f 10; N. N. te Voorst f 12.37½; W. te Rijnsburg, f 5; C. f 5; J. f 1; T. f 2; V. D. B. f 2.50; W. f 5; wed. W. f 15; G. P. f 5; G. f 2.50; B. f 3; B. f 5; G. f 5; A. V. f 5; V. f 5; M. f 2.50; T. f 1; S. f 2.

Bij den heer VAN WASSENAAR TOT CATWIJCK van Z. E. den heere gouverneur f 25; N. N. te Velp l coup. no. 18925 f 14.85 en een pak kleeders; T. V. B. te Arnhem, f 3; van V. H. te Velp l coup. no. 11800 f 1.98; (in de vorige annonce stond abusief van N. N. te A. f 18 moet zijn f 17 en van J. C. weinig maar uit een goed hart f 1.) Bij mr. C. A. NAIAC te Barneveld, van de letterlievende vereeniging *Erica* de opbrengst eener soirée litt. f 116.50; de logementhouder B. stond daartoe het lokaal vrijwillig af en timmerman N. verleende om niet zijn hulp. Van H. D. V. uit Leiden, f 2; van N. H. uit id. f 1.70; gebr. M. uit Barn., f 5. Bij den heer VAN OMMEREN, te Utrecht, van M. H. in goud f 25 en een pak kleeren.

Bij de commissie, uit Amersfoort l coup. no. 166543 f 12.37½; van E. en G. B. uit S. l coup. f 2.47½; en van H. uit Barn. een stuk katoen. N. N. uit Barn. f 20. L. te Ede f 10. De dames F. te Ede 12 hemden. N. N. uit Ede f 3 B. M. P. te Deventer l coup. no. 5256 ad. f 14.85 en l coup. no. 147 ad. f 9.90. N. N. postmerk Zutphen l coup. no. 4318 f 14.85. J. v. Z. te Arnhem f 5; mevr. H. uit Wag. f 2.50; van weesjes spaarpenningen f 1. M. uit Wormerveer l coup. f 12.37½. Jr. N. v. R. uit Arnhem

(Zie verder het Vervolg.)

f12.50. Door Dos. S. te Bennekom f10. Van den heer VIEWEG te Nijmegen het door ZEd. geannonceerde ad f34.23. De opbrengst eener collecte te Ede f164.58, te Geld. Veenendaal f92.50, te Otterloo f35.65, te Bennekom; f138.63½ en nog van Lunteren f59.10.

Bij den heer VAN WASSENAAR TOT CATWIJK ontvangen van H. M. de Koningin-weduwe f150.
 Namens de commissie,
 A. VAN DAALEN.

Voor de ongelukkigen door den brand te Lunteren ontvangen van M. S. f10; 3 coupons W. N. schuld, één groot f12.37½ en 2 groot f3.96. Totaal f55.72.

Advertentiën.

Op den 12den Maart II. overleed alhier, tot mijne en onzer Kinderen droefheid, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer **WILLEM FREDERIK THIENSMAN**, in den onderdom van 61½ jaar.
 ARNHEM, den 16den April 1850.
 LOUISE GONZAL, Wed. W. F. THIENSMAN.

Om Buitenlandsche Betrekkingen, wordt de bovenstaande Kennisgeving nu eerst geplaatst.

Heden overleed, tot bittere droefheid van mij en mijne drie nog zeer jonge Kinderen en betrekkingen, na vroegtijdig voorzien te zijn van de genademiddelen van onze Moeder de H. Kerk, mijne geliefde Echtgenoot **MARIA FRANCOISE RUIJTER**, in den krachtvollen leeftijd van 38 jaar.
 ARNHEM, den 17den April 1850.
 H. VEGERS.

HET DIJKBESTUUR VAN DE DREMPTSCHE, OLDENHAAFSCHÉ, HOOG-LURENSCHÉ EN OLDENBURGSCHE DIJKEN, is voornemens op Zaterdag den 27sten April aanstaande, des middags te twaalf ure, in het Heeren-Logement te Doesborgh, AAN TE BESTEDEN:

Het HERSTEL van de DOORBRAKEN, in evengenoemde Dijken gevallen.
 Het bestek ligt ter lezing te Arnhem bij de Wed. **FLORISSSEN**; te Panmerden bij **GRADUS PETERS**; te Doesborgh in het Heeren-Logement; te Dieren in de Kroon; te Zutphen in de Zwaan; en te Steenderen aan den Bremer, bij **WUNDERINK**. — Aanwijzing zal geschieden op Donderdag den 25sten en Vrijdag den 26sten April, des morgens te tien ure, telkens te beginnen aan den **Pipeluur**.
 Steenderen, den 13den April 1850.

Het Dijkbestuur voornoemd,
W. L. F. C. VAN RAPPARD, Dijkgraaf.
B. MAANDAG, Secretaris.

De WINDPELMOLEN met KNECHTS-WONING, staande op de Eusebius-Wal te Arnhem, is bij den inzet gebragt op f3850.

De toeslag is bepaald op Maandag 22 April 1850, des avonds te 7 ure, ten huize van Mej. de Wed. **FLORISSSEN**, aan de Steenstraat, te Arnhem, terwijl inlichtingen gevraagd en verhoogen kunnen gedaan worden ten Kantore van Mr. **TAAIJ**, Notaris te Arnhem.

Voorloopige Aankondiging.

Men is voornemens om in den loop der maand Junij aanstaande, te Deventer, publiek te veilen en te verkoopen:

HET ZEER AANGENAAM GELEGEN EN RENTOEVELE BUITENGOED **DEN BRUGGENBOSCH**,

binnendijsk watervrij, op één nur afstand van de Stad Deventer, nabij het Dorp Twello, in Gelderland, aan den Straatweg van Deventer op Utrecht gelegen, groot circa 40 Bunders, allen bij en aangelegen, bestaande in eene HEERENHUIZING voor Zomer- en Winterverblijf geschikt, STALLING, VIJVER, TUINEN met beste VRUCHTBOOMEN en diversch HEESTERGEWAS bezet, WEILANDEN, WANDELINGEN door welig groeiende AKKERMAALSBOSSCHEN en extra zware IJPEN-, EIKEN-, BEUKEN- en DENNENBOOMEN, welke ook afzonderlijk zullen worden geveild. Alles in zoodanige perceelen en massa's als nader zal worden aangekondigd.

Informatiën zijn inmiddels te bekomen, met franco-brieven, ten Kantore van den Notaris Mr. **M. E. HOUCK** en bij Mr. **D. J. VAN DOORNINCK**, te Deventer.

Den 24 April 1850 en volgenden dag, telkens aan te vangen des morgens te 9 ure, zal men in het Logement de Kroon te Dieren, ten overstaan van den Notaris **VAN ROSENTHAL**, verkoopen: Eenen volledi-

INBOEDEL, waaronder eenig TAFELZILVER, mitsgaders TAFEL- en REDLINNEN; — voorts een BILLARD met TOEBEHOOREN, 5 stuks PAARDEN, waaronder twee Schimmels oud 4 en 5 jaar; 12 stuks zoo dragtige als onlangs gekald hebbende KOEBEESTEN, KARREN, PLOEGEN, EGDEN, RIJTUIGEN, MELK- en BOUWGEREEDSCHAPPEN.

Alles daags te voren aldaar te zien, zullende den eersten dag het Vee worden verkocht.

+++ Bij onderhandsche akte dd. 13 Februarij 1850, ingeschreven ter griffie van de Arrondissements Regtbank te Arnhem den 28sten dier maand, is de VENNOOTSCHAP tuschen de Heeren **HENDRIK JAN BROUWER** en **CORNELIS MARTINUS BURGERS**, te Arnhem, aangegaan onder de firma **H. J. BROUWER & Comp.** betreffende de onderneming eener Diligence of Postwagendienst van Arnhem, over Nijmegen, Venlo en Roermonde p Maastricht, Vice Versa, te rekenen van dien dag ontbonden, — en de Heer **H. BROUWER** Procureur bij de Arrondissements-Regtbank tot Likwidateur benoemd; — voorts bepaald, dat alleen de Venoot **CORNELIS MARTINUS BURGERS** de bedoelde Diligence-dienst uit krachten der bestaande concessie mis geheel voor eigen rekening en in afwachting van hooger goedkeuring, zal morgen doen voortduren.

MEN VERLANGT eene bekwame Hollandsche, Fransche of Zwitsersche KINDERMEID, van de Protestantische Godsdienst, niet jonger dan 24 jaren, reeds vroeger als zoodanig gediend hebbende, van goede getuigschriften voorzien. — Zich te adresseren in persoon of met franco brieven, onder Letter L., bij den Uitgever dezer Courant.

Op een buiten in Gelderland, wordt, tegen 1 Mei aanstaande, verlangd een HUISKNECHT, zijn werk grondig verstaande en voorzien van goede getuigschriften. — Adres Letter A, bij den Uitgever dezer. — Brieven franco.

Bij den ondergeteekende is ter Expositie gesteld, eene brillante nieuwe PIANINO van 6½ octaaf, uit de gerenommeerde Fabriek van **ECK & LEFÈBRE**. Dit schoone Instrument muu door deszelfs Harmonieus Geluid bijzonder uit. Beo fanaren der schoone kunst word n uitgenoodigd, hetzelve te komen zien en te bespelen.

Zutphen, 17 April 1850. **L. BECK**, Logement de Keizerskroon.

+++ De ondergeteekende hebben de Eer, aan de Dames te berigten, dat zij van Parijs ontvangen hebben de Nieuwe Medellen van HOEDEN, MUTSEN, MANTILLES, enz. benevens eene rijke s-tering STOFFEN en SHAWLS, voor het naderend seizoen, tot wier bezigtiging zij beleefdelyk uitnoodigen.

Arnhem, 16 April 1850. **BAHLMANN & Co**

Eene merkwaardige genezing van het borstwater door de Pillen van **HOLLOWAY**.

Uittreksel uit eenen brief van den Heer **MUNDY**, landbouwer, wonende te Wintonton bij Oxford, gedagteekend den 2den December 1848, aan den professor **HOLLOWAY**. Mijne heer. Reeds vroeger in de gelegenheid geweest zijnde, persoonlijk uw voortreffelijk geneesmiddel opprijs te kunnen stellen, verstrekt het mij thans andermaal tot een groot genoegen u de krachtadige uitwerking van hetzelve te kunnen mededeelen, in een geval van borstwater waaraan mijn schaapherder was lijdende. Zoodra ik van den aard zijner ongesteldheid werd onderrigt, raadde ik hem aan uwe Pillen te gebruiken, en mijne aanbeveling werd met een gelukkig gevolg bekrond, want nadat hij eenige weinige doosjes van dezelve had genomen, was hij volmaakt hersteld en geniet thans voortdurend de beste gezondheid.

Door het vermeerdert debiet zijn de Prijzen thans de volgende.

Doosjes Pillen van f0.90, f2.10, f3.30, f7.75, f15.50, f23.50; Potjes Zalf van f0.90, f2.10, f3.30, f8.15, f15.90, f23.90.

Zijn op franco-aanvraag te contant te bekomen, bij den Heer **F. ROMEIJN**, Fz., Depothouder te Arnhem; alsmede te Londen, Strand 244, **HOLLOWAY'S** Etablissement.

SPoorweg- en Diligence-Expeditie.

VAN MEUMEN, KOENS & KIESBRINK.
 Te beginnen met den 20sten e. k., vertrekken de Diligences van Arnhem als volgt:
 Na aankomst van den 1sten Spoortrain, des morgens omstreeks 11 uur, naar Nijmegen (in Correspondentie met Noord Brabant en Limburg), Doesborgh, Zutphen, Groenlo, Winterswijk, Deventer, Zwolle, Groningen en Leeuwarden.
 Na aankomst van den 2den Spoortrain, des namiddags omstreeks 1½ uur, naar Nijmegen (in Correspondentie met Kleef en geheel Duitschland) Doesborgh, Doetinchem, Terborg, Gendringen, Zutphen, Goor, Delden, Bengelo, Oldenzaal, Enschedé, Nordhorn, Lingen (in directe verbinding met de Koninkl. Hanov. Snelposten naar Osnabrück, Bremen en Hanover), Deventer, Zwolle, Groningen en Leeuwarden.

Na aankomst van den 3den Spoortrain, des avonds omstreeks 8½ uur, naar Dieren, Brummen en Zutphen.

De Onderneming belast zich voortdurend met het Incasseren van Wissels, de Verzending van Vrachtgoederen, Geldswaarden, Effecten enz., naar alle Oorden des Rijks en in het Buitenland.

Saison d'été 1850. **BAINS DE HOMBORG**, près Francfort sur-le-Main.

L'excellence et l'efficacité des SOURCES MINÉRALES DE HOMBORG sont aujourd'hui hautement reconnues, et leurs qualités salutaires ont été depuis longtemps appréciées par les plus savans médecins.

LES EAUX sont stimulantes, toniques, resolatives et purgatives. Elles contiennent dans tous les cas où il s'agit de modifier les fonctions perverses de l'estomac et des intestins; elles sont surtout préconisées dans les engorgemens du foie et de la rate, l'hypocondrie, l'ictère, les hémorrhoides, les constipations opiniâtres, les maladies des voies urinaires et la goutte.

L'air vif et pur de la contrée, les sites délicieux aux pieds des Montagnes du TAUNUS, le voisinage de belles Forêts, les promenades toujours variées, les distractions de la ville et de la campagne réunies ensemble, tout contribue à faire de HOMBORG un séjour privilégié, l'asile de la santé, du plaisir et du repos.

UN NOUVEL ÉTABLISSEMENT DE BAINS, édifice élégant et splendide, a été construit à côté même du CASINO. La Direction DES EAUX n'a rien négligé pour que tous les services y fussent confortables et bien distribués, d'après le système Français.

Les beaux et vastes Salons du CASINO sont constamment ouverts et offrent au public les plaisirs et les divertissemens de tout genre, qui ont fondé la vogue et la renommée DES BAINS DE HOMBORG.

LE CASINO réunit: 1o. LE CABINET DE LECTURE, où la Société est admise à lire gratuitement les premiers et les meilleurs journaux de l'Europe, Français, Anglais, Allemands, Russes, Suédois, Belges et Hollandais.

2o. LES SALLES DE CONSERVATION, DE JEUX de Commerce, de Reuette et de Trente et Quarante, ouvertes depuis onze heures du matin jusqu'à onze heures du soir; (LA BANQUE DE HOMBORG présente un avantage de cinquante pour cent sur les autres Banques des Bords du Rhin).

3o. LE CAFÉ RESTAURANT, LE DIVAN pour les Fumeurs, et le magnifique SALON à MANGER, où se tient deux fois par jour, à une heure et à cinq heures, la TABLE D'HÔTE servie à la Française.

4o. LA GRANDE SALLE DE BAL, où se donnent sans interruption LES FÊTES ET LES CONCERTS. Les Étrangers, qui fréquentent les Bains, reçoivent des invitations gratuites pour tous les Bals.

L'ORCHESTRE si renommé, que dirige Mr. **GARBÉ**, se fait entendre trois fois par jour, le matin aux Sources, l'après-midi dans les Jardins du CASINO, et le soir dans la Salle de Bal.

Les Amateurs DE LA CHASSE obtiennent, sur leur demande, des permis pour chasser sur une étendue de vingt mille hectares de plaines et de forêts, peuplées de gros et de petits gibiers. On délivre aussi des permissions pour LA PÊCHE.

Un Service d'élégantes voitures et de chevaux de selle sont prêts à toute heure pour les excursions à la campagne et aux environs si pittoresques.

LA CITÉ NEUVE, si gracieuse et si coquettement bâtie, offre aux riches Familles étrangères des VILLA'S d'une habitation ravissante. Plusieurs grands et vastes hôtels et presque toutes les maisons particulières fournissent des logemens confortables et d'un prix modéré.

Chaque jour LES BAINS DE HOMBORG reçoivent de nouveaux hôtes; une charmante et paisible résidence est, depuis plusieurs ans, LE RENDEZ-VOUS FAVORI des Étrangers de distinction de toute l'Europe.

NEDERLANDSCHE RHIJN-SPOORWEG.

UREN VAN VERTREK VOOR DE ZOMERDIENST.

Aanvangende den 14den April 1850. Van Amsterdam naar Utrecht en Arnhem:

Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Aankomst
AMSTERDAM	ABCOUDE.	LOENEN— VREELAND.	NIEUWERSL.	BREUKELN.	MAARSSSEN	UTRECHT of aankomst aldaar.	ZEIST— DRIEBERG. of aankomst aldaar.	MAARSSBERG	VEENEND.	EDE.	WOLF- HEZEN.	te ARNHEM.
U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.
7 25	7 43	7 54	8 3	8 11	8 20	8 35	8 53	9 10	9 33	9 47	10 —	10 15
10 45	11 3	11 14	11 23	11 31	11 40	11 55	12 13	12 30	12 53	1 7	1 20	1 35
5 15	5 33	5 44	5 53	6 1	6 10	6 25	6 43	7 —	7 23	7 37	7 50	8 5
7 —	7 16	7 29	7 38	7 46	7 55	8 10	8 28					

Van Arnhem naar Utrecht en Amsterdam:

Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Aankomst
ARNHEM.	WOLFHEZEN	EDE.	VEENEND.	MAARSSBERG	ZEIST— DRIEBERGEN	UTRECHT of aankomst aldaar.	MAARSSSEN.	BREUKELN.	NIEUWERSL.	VREELAND.	ABCOUDE.	te AMSTERDAM
U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.
6 45	7 —	7 13	7 27	7 50	8 7	8 35	8 50	8 59	9 7	9 16	9 27	9 45
11 40	11 55	12 8	12 22	12 45	1 2	1 20	1 35	1 44	1 52	2 1	2 12	2 30
4 45	5 —	5 13	5 27	5 50	6 7	6 25	6 40	6 49	6 57	7 6	7 17	7 35
					8 52	9 10	9 25	9 34	9 42	9 51	10 2	10 20

Des Maandags zal er voorloopig een extra trein loopen, des voormiddags van Utrecht naar Amsterdam en des namiddags van Amsterdam naar Utrecht.

Van Utrecht naar Amsterdam:

Van	Van	Van	Van	Van	Van	Aankomst
UTRECHT.	MAARSSSEN.	BREUKELN.	NIEUWERSL.	LOENEN— VREELAND.	ABCOUDE.	te AMSTERDAM.
7 U. — M.	7 U. 15 M.	7 U. 24 M.	7 U. 32 M.	7 U. 41 M.	7 U. 52 M.	8 U. 10 M.

Van Amsterdam naar Utrecht:

Van	Van	Van	Van	Van	Van	Aankomst
AMSTERDAM.	ABCOUDE.	LOENEN— VREELAND.	NIEUWERSL.	BREUKELN.	MAARSSSEN.	te UTRECHT.
3 U. — M.	3 U. 18 M.	3 U. 29 M.	3 U. 38 M.	3 U. 46 M.	3 U. 55 M.	4 U. 10 M.

Het Hoofdbestuur der Nederlandsche Rijn-Spoorweg-Maatschappij

B. DONKER CURTIUS, President.

Ter Ordonnantie van hetzelfde,

J. C. S'JACOB, Secretaris.

Burgerlijke stand.

Van 12 tot en met 18 april.

Ondertrouwd: R. van der Horst, 33 j., en M. Kruger, 23 j. — E. Peters, 26 j., en A. Baunk, 27 j. — J. den Bok, 31 j., en A. C. Tubbing, 26 j. — C. Claassen, 35 j., en R. Stiemens, 28 j. — H. Lubbers, 43 j., en J. Giëben, 34 j. — J. Giëbing, 23 j., en M. den Bock, 28 j. — H. Kappes, 32 j., en H. van Oeveren, 26 j. — M. Looten, 28 j., en W. Hueting, 28 j. — J. C. Buker, 23 j., en J. C. van Riet, 22 j. — J. Plaats, 35 j., en E. A. Schlee, 25 j. — R. F. Ploegman, 46 j., en J. A. Regelink, 39 j.

Gehuwd: A. H. Kraaijvanger, met J. Reijers. — G. Schnitseler, met J. W. Brethouwer.

Bevallen: A. Kress, geb. Hormel, Z. — J. S. van der Burg, geb. Ter Maat, D. — J. Bongers, geb. Schoenmaker, D. — J. Jansen, geb. Weis, Z. — C. Boerboom, geb. de Haas, D. — W. Sellenraad, geb. Inieb, Z. — B. Jansen, geb. Jansen, Z. — T. Laet, geb. van Ballegoijen, D. — H. J. Bremer, geb. de Haas, Z. — J. van Houten, geb. ten Broek, Z.

Overleden: A. de Klerk, echtgenoot van H. Bruijns, 47 j. — E. E. Loos, 5 m. — G. J. van der Burg, 2 d. — J. H. van Dauren, echtgenoot van A. F. van Hamme, 27 j. — T. Boekhorst, echtgenoot van W. Gerritsen, 31 j. — Doodgeb. D. van G. Hoedt, en G. Verburgt. — J. Derksen, wed. van P. Wittich, 80 j. — E. Peters, huisvr. van D. Beeren, 56 j. 9 m. — A. B. Dinkeloo, 25 j. — W. Sanders, 25 j. — M. F. Ruijten, huisvr. van H. Veltman, 38 j. — J. Evers, echtgenoot van H. Aselaar, 47 j. 10 m. — B. Jansen, 30 j. 8 m.

NIJMEGEN.

Van 8 tot en met 13 april.

Gehuwd: J. Borstel en A. van Heel. — J. Roos en S. Blok. — Kooten en J. A. Lukassen. — W. Meyer en J. Lange.

Bevallen: H. G. de Groot, geb. Hyster, doode Z. — J. H. Zoetelieff, Z. — E. A. van der Pol, geb. H. Willemse, geb. Cloosterman, Z. — G. J. van der Pol, geb. Janssen, Z. — A. de Bruyn, geb. K. van Willigen, geb. Tillemann, Z. — T. de Groot, geb. Marneth, Z. — M. Jacobs, geb. de Groot, Z.

Overleden: M. E. Hirschig, wed. Roovers, 91 j. — G. van der Horst, 4 w. — A. M. Theunissen, wed. Ger-

ritsen, 85 j. — H. Hagelstijn, 7 j. — H. van Poppeken, 1 m. — J. Hoffman, 2 j. — H. Heysan, 33 j. — P. Gerrits, 27 j. — M. van Baar, geb. ten Gelsen, 27 j.

ZUTPHEN:

Van 5 tot en met 11 april.

Gehuwd: L. Lammers, 25 j., met J. E. Altena, 26 j.

Bevallen: C. C. v. Ooij, geb. Visser, Z. — J. K. M. T. Horstink, geb. de Wiese, D. — M. de Jonge, geb. Eijkelhof, Z. — J. Graffelman, geb. v. d. Pol, Z. — H. Oerlemans, geb. Terschegget, Z. — M. Horstink, geb. Seinhorst, Z. — W. Marks, geb. Wesseling, D. — K. Scholten, geb. Abbink, Z. — J. G. Haarman, geb. Peersboom, D. — M. Hendriks, geb. Krobbers, Z. — G. Russler, geb. Eskes, D. — E. W. Brouwer, geb. Bloemenkolk, Z. — H. Zantbergen, geb. Doornbosch, D.

Overleden: M. J. v. Bauren Lensink, 14 d. — B. A. Krassenberg, 3 j. — M. v. Voortenburg, huisvr. van A. v. d. Velde, 62 j. — Doodgeb. Z. van J. v. Bergen, en A. C. Hasselmans. — F. Wijnen, 37 j. — J. L. Wilten, 8 d. — J. Dijkerman, 14 m. — A. E. Evers, wed. van M. Rienderhoff, 74 j. — A. H. Touwslager, 33 j.

TIEL:

Van 9 tot en met 16 april.

Gehuwd: A. de Joagh, met M. L. de Wolff.

Bevallen: M. Veris, geb. Vink, D. — H. W. Houdt-zagers, geb. Harto, D. — G. van Gameren, geb. van der Horst, Z. — C. Verkammen, geb. Peter-son, Z.

Overleden: A. A. de Jongh, 16 j.

WAGENINGEN:

Van 8 tot en met 15 april.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: F. P. Rutgers, geb. Florissen, Z. — D. van den Heuvel, geb. Bleijenberg, Z. — M. C. Wen-holt, geb. Steenhoff, Z. — C. Rutgers, geb. Lager-weij, D. — G. Breunissen, geb. Kroesbergen, D.

Overleden: Geene.

ZALT-BOMMEL:

Van 8 tot en met 16 april.

Gehuwd: J. Janse en G. C. Jansen.

Bevallen: G. Swart, geb. van Roosendaal, D. — G. P. Verheul, Z. — M. van der Kaaij, geb. van Nifterik, D. — C. R. Schoemaker, geb. Derksen,

D. — A. C. M. van Benthem van den Bergh, geb. Pusch Pool, D. — Overleden: G. Meenand, echtgenoot van J. Ruiten, 37 j.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 16 maart.

Alhier was de middenprijs ter markt van gisteren: van de 675 verkochte mudden Tarwe, per Ned. mud f7.03; van de 328 verkochte mudden Rogge f4.09; van de Gerst was de hoogste prijs f4.00 en de laagste f3.50; van de Boekweit de hoogste prijs f5.00 en de laagste f4.50; van de Haver de hoogste prijs f2.50 en de laagste f2.00. De prijs van de Boter was per Ned. pond f0.54 à 0.66.

TIEL, 15 april.

Wij hadden eenen goeden aanvoer van granen. Voor Tarwe werd minder besteed, de puike soorten waren 10 cts. en de mindere soorten 20 à 25 cts. lager; Rogge deed goed de vorige prijzen; Duiven-boonen waren 10 cts. hooger; Haver goed opgeraamd. — Nieuwe Tarwe van f6.00, 6.75 tot 7.90. — Rogge van f4.20, 4.40 tot 4.70. — Boonen van f4.10, 4.40 tot 4.75. — Haver van f1.90, 2.20 tot 2.70. — Garst van f3.50 tot 4.00.

ZWOLLE, 12 april.

Tarwe f6.75 à 7.50. — Rogge (Oude) f4.60. (Nieuwe) f3.80 à 4.15. — Boekweit 3.50 à 4.65. — Garst f3.20 à 3.60. — Erwtten (Groene) f5.50. — (Graauwe) f6.50. — Haver f2.70 à 2.90. — Boonen f4.20 à 4.60. — Boter f11.75 à 12.50. — Boter f11.75 à 12.50. — Boter f11.75 à 12.50.

ZUTPHEN, 11 april.

Terwijl de aanvoer matig en de kooplust levendig was, ging het aanwezige tot staande prijzen goed van de hand. — Tarwe deed van f6.60 à f7.50; de qualiteit in aanmerking genomen, was dit artikel wel zoo hoog. — Rogge van f3.75 à 4.00. — Boekweit van f4.25 à 4.70. — Garst en Haver niet ter markt. — Gele Erwtten als voren. — Kloverzaad 19 à 21 Cent de 5 ons. — Aardappelen van f1.20 à 1.50. — Boter van f11.75 à 12.25 het 1 vat.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 19 april 2 Bl 7. P. 4 Duim; gew. 7 D. gev. 0 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.